

Корачају
испред рудара

Заједно против COVID-19!

ПРЕПОРУКА О ОРГАНИЗОВАЊУ РАДА У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ СРБИЈЕ ТОКОМ СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ НА СУЗБИЈАЊУ ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70%** алкохола. После прања, чесму затворите марамицом или папирним убрсом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

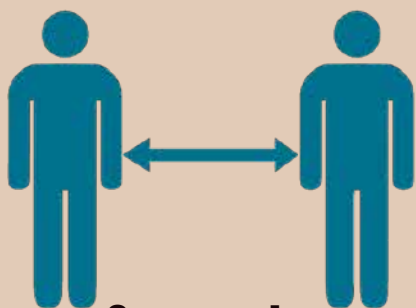
Ако кашљете или кијате, **прекријте уста** и нос надлактицом или папирном марамицом.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфкујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додируете лице**

**Перите руке око
20 секунди**

Садржај

из епс групе

04 Реконструкција и изградња нових трафостаница
Улагања ЕПС-а за бољи живот грађана

актуелно

08 Потписан уговор о сарадњи Синдиката радника ЕПС-а и ИКВБ „Дедиње“
Брига о здрављу запослених

репортажа

12 На терену са геодетима Поља „Д“
Корачају испред рудара

14 У посети радионици за челичне конструкције „Метала“
Сређивање радних тачкова

16 О раду ватрогасне јединице „Прераде“
Успешни и током короне

17 Победничка фотографија „Суморно рударско јутро“
Лепота је у оку посматрача

локални мозаик

18 О раду ковид амбуланте у Лазаревцу
Одлучно у борби против вируса

20 Културни живот Лазаревца за време ванредног стања
Сцена у онлајн простору

временов

22 Дечеје стране у старим бројевима листа „Колубара“
Детињство једног доба

Наставак инвестиција у дистрибутивни систем

Положен камен темељац за ТС „Лазаревац 4“

07

Активности на проширењу Дробилане

Подигнут највиши сегмент косог моста

15

Модернизација
Топлане у Вреоцима

Улагања за сигурнији рад

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ.
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

В. Д. ДИРЕКТОРА: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић, РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНФОРМИСАЊЕ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Наталија Живковић, ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, ФОТО-РЕПОРТЕРИ: Александар Рашин и Милан Цвијетић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазаревац, ТЕЛЕФОНИ: 011 785 5086, 785 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB SITE: www.rbkolubara.rs, НАСЛОВНА СТРАНА: Милан Цвијетић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: „BIOGRAFCOMP“ д. о. о. Београд, ТИРАЖ: 3.500, ПРВИ БРОЈ ЛИСТА РУДАРСКОГ БАСЕНА „КОЛУБАРА“, ПОД НАЗИВОМ „КОЛУБАРА“, ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ 24. СЕПТЕМБРА 1960. ГОДИНЕ, ОД 15. НОВЕМБРА 2017. НОСИ НАЗИВ „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

Улагања ЕПС-а за бољи живот грађана

Унапређење
инфраструктуре је
шанса и за домаћу
привреду, нова радна
места и довођење
нових страних
инвеститора.
ТС „Лозница 2“,
„Крушевац 3“ и
„Чучуге“ обезбеђују
квалитетније и
стабилније напајање

■ Са отварања ТС „Лозница 2“

У модернизацију
електродистрибутивне
мреже у лозничком
крају „Електропривреда
Србије“ уложила је око 1,5
милијарди динара, а вредност
нове трафостанице „Лозница 2“
од 110 киловолти је 460 милиона
динара – рекао је Милорад Грчић,
в. д. директора ЈП ЕПС приликом
пуштања у рад те ТС, 11. јуна
2020. године.

Он је нагласио да ће за
два месеца на мрежи бити и
трафостаница од 35 киловолти,
вредна 195 милиона динара, која
ће уз нову 110-ку обезбедити
даљи развој и будућност Лознице.
Грчић је са сарадницима обишао и
нови диспечерски центар вредан
16,4 милиона динара.

– Ово су две неопходне
трафостанице да би се Лозница
развијала и имала будућност –
објаснио је први човек ЕПС-а.
– Изградња ових објеката
била је неопходна како би
могла индустрија да се шири
и да би грађани и други купци
имали стабилно напајање.
Лозница је за Србију веома
важна тачка. У инфраструктуру
мора се уложити у сваком
смислу да нико не би отишао
из Лознице, а да би људи овде
долазили да живе. Све радимо
по смерницама председника
Александра Вучића и његове
политике у свим крајевима
Србије.

Грчић је најавио да ће у
Лозници, односно Лешници,
ЕПС изградити још једну
трафостаницу која ће на мрежи
према очекивањима бити у првој
половини 2022. године.

Градonaчелник Лознице Видоје
Петровић рекао је да политика
председника Александра Вучића,
државе и владе потврђују да
се улагањем у све видове
инфраструктуре не само подиже
квалитет живота него је то шанса
и за домаћу привреду и довођење
нових страних инвеститора.

– Лозничани могу да виде
резултате јер су присутни „Минт
аутоматив“ са инвестицијом
од 100 милиона евра, „Адиент“
који је инвестирао 20 милиона и
„Рио Тинто“ чија се инвестиција
процењује на око милијарду
долара, а домаћа привреда
уз подршку владе и државе
повећава обим производње
и излази на друга тржишта –
нагласио је Петровић.

– По улагањима у енергетску
инфраструктуру у последњих
30, можда и 50 година Лозница
није имала већа улагања
од ових сада. То је најбољи
показатељ оснаживања
привреде, побољшања пословног
окружења, а значајна су и

улагања у путну инфраструктуру
јер ће брза саобраћајница
и фрушкогорски коридор
омогућити излазак Лознице на
Саву и Дунав и скратити пут ка
северу и југу Србије.

У Крушевцу је 8. јуна
пуштена у рад реконструисана
и дограђена трафостаница
„Крушевац 3“ чиме је
„Електропривреда Србије“
обезбедила квалитетније и
стабилније напајање града
Крушевца и више од 50.000
корисника. Инвестиција вредна
140 милиона динара омогућила
је и прикључење нових купаца у
централном и југоисточном делу
града, где је већ формирана нова
стамбено-пословна зона.

– Град Крушевац је добио
нову трафостаницу напона 110
киловолти, што је важно за

■ Реконструисана ТС „Крушевац 3“

Лакши надзор мреже

У Лозници је отворен нови
диспечерски центар из којег ће се
лакше и пратити и управљати
дистрибутивном мрежом на овом
подручју. Центар је комплетно
опремљен новом опремом и
видео-зидом, који олакшава
надзор над мрежом.

Крушевац, грађане, привреду и будућност града. У трансформаторној станици 110/35/10 kV „Крушевац 3“ уградиле смо најмодернију опрему, увели систем даљинског управљања, а имамо и могућност да дуплирамо капацитет ако затреба. И не само то, у преносни систем електричне енергије у крушевачком региону ЕПС, ЕМС и „ЕПС Дистрибуција“ уложили су више од 32 милиона евра. Осигурали смо будућност и Крушевац и овај крај у 21. веку неће имати проблем са снабдевањем електричном енергијом – рекао је Милорад Грчић приликом пуштања у рад ТС „Крушевац 3“, у друштву Јелене Матејић, директорке АД „Електро mreжа Србије“ и Јасмине Палуровић, градоначелнице Крушевца. Они су најпре присуствовали пуштању под напон нове инвестиције ЕМС-а, високонапонског 110 kV подземног кабловског вода дужине 5,6 километара, којим је ТС „Крушевац 3“ повезана са ЕМС-овом ТС „Крушевац 1“.

– Без стабилног снабдевања електричном енергијом нема ни инвестиција, ни улагања, ни нових радних места. И зато смо се одлучили да баш у Крушевцу применимо савремено решење које доноси стабилност снабдевања електричном енергијом, али представља и основу за привредни и економски развој – истакла је Јелена Матејић.

ТС „Крушевац 3“ саграђена је пре око 30 година и ЕПС је препознао потребу за повећањем капацитета и наставио доградњу 2016. године. Прва фаза обухватила је реконструкцију и

■ Повећана снага трансформаторне станице „Чучуге“

доградњу постројења 10 kV, а друга фаза доградњу и опремање постројења 110 kV и изградњу 10 kV кабловских водова, укупне дужине око 20 километара. Повећана је инсталисана снага трансформаторне станице – уместо некадашњих 16 MVA на 31,5 MVA, уз могућност да се удвостручи на 63 MVA.

– Ова велика инвестиција значи развој за град Крушевац, напредак и нова радна места, као и могућност да се обезбеди снабдевање електричном енергијом за сваку нову фабрику без обзира на енергетске захтеве. Због улагања ЕПС-а наши грађани и привредници осетиће бољитак и стабилност снабдевања електричном енергијом – рекла је Јасмина Палуровић, градоначелница Крушевца.

Милорад Грчић и Дарко Глишић, председник општине Уб, крајем маја пустили су у рад

нову трансформаторну станицу 35/10 kV „Чучуге“, која ће додатно побољшати сигурност напајања електричном енергијом грађана и привреде овог дела Србије. Они су обишли и завршне радове на новој високонапонској трансформаторној станици 110/35 kV „Уб“ у индустријској зони.

– Убско подручје се економски развија, а са становишта снабдевања то је прилично тежак терен у који се, нажалост, деценијама није улагало. Сходно успешној развојној и економској политици Александра Вучића, изградњом ауто-пута Уб постаје све интересантнији и неопходно је било бавити се реконструкцијом и изградњом мреже за снабдевање електричном енергијом. У последње четири године у овом крају инвестирани смо око милијарду динара и урадили више од 84 километра нисконапонске мреже – рекао је Грчић.

Он је истакао да је трансформаторна станица „Уб“ 110/35 kV веома важна за будућност Уба. Повећана је инсталисана снага ове ТС, са четири на 31,5 мегаволт-ампера у овој фази. Остављена је могућност и да се са растом потреба снага ТС удвостручи у следећој инвестиционој фази. Први човек ЕПС-а је нагласио да се са ЕМС-ом гради нови кабл за ТС „Уб“.

– Инсталисана снага нове трансформаторне станице у Чучугама је осам мегаволт-ампера и из ње је изведено пет 10 kV извода за околна насеља. То ће повећати поузданост напајања и омогућити прикључење нових корисника. Појачавамо и стабилизујемо сигурност напајања за све потребе житеља 20 околних села. То је веома важно јер грађани више неће имати проблема у напајању, што је посебно битно за пољопривреду и прераду. Наш циљ је да свако домаћинство има стабилно снабдевање – рекао је Грчић.

Дарко Глишић, председник општине Уб, захвалио се држави Србији и руководству „Електропривреде Србије“ у име свих грађана ове општине, јер су два капитална објекта приведена крају.

– Једну трансформаторну станицу смо пустили у рад, а очекујемо да друга почне да ради до краја године. То су темељи нашег даљег развоја и то даје могућности да се развијамо и достигнемо виши ниво. Било је раније проблема у снабдевању електричном енергијом у читавом овом сплету села, али дочекали смо тај дан да можемо да кажемо да смо то решили – рекао је Глишић.

– Уз мање надоградње које ће се десити ускоро, у потпуности ћемо стабилизирати сваки засеок. После неколико година преданог рада, завршили смо велики посао и идемо даље са новим радовима.

Р. Е.

■ Сигурно снабдевање за сваку нову фабрику

Инвестиција

Данас Уб има две нове трансформаторне станице у индустријској зони, најмодерније и потпуно аутоматизоване. У ове две трансформаторне станице уложено је око 4,5 милиона евра – рекао је Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС.

Положен камен темељац за ТС „Лазаревац 4“

У Лазаревцу пуних 27 година није било већих улагања у дистрибутивну мрежу, а сада инвестиције са пројектима који су урађени и започети износе око 400 милиона динара

У Лазаревцу је 15. јуна положен камен темељац за нову трафостаницу „Лазаревац 4“ 35/10 kV, која ће омогућити развој индустријске зоне и поузданије напајање електричном енергијом за грађане и привреду.

– Сведоци смо да политика Александра Вучића, председника Републике Србије, даје резултате и то се види у свакој општини широм Србије. „Електропривреда Србије“ и огранак Рударски басен „Колубара“ захвални су председнику што брине о производњи, али није важно само да се струја произведе већ и да стигне до грађана. Зато су неопходна улагања у дистрибуцију и данас почињемо

градњу нове 35 kV трафостанице у коју ће бити уложено 150 милиона динара. У Лазаревцу од 1993. године није било већих улагања у дистрибутивну мрежу, а сада инвестиције са пројектима који су урађени и започети износе око 400 милиона динара – рекао је Милорад Грчић, в. д. директора ЕПС-а, после полагања камена темељаца.

Он је прецизирао да се за потребе Лазареваца ради и аутоматизација управљања трафостаницама вредна 120 милиона динара и да ће оба пројекта бити завршена до краја године.

– Циљеви су нам да Лазаревац добије сигурно двосмерно напајање електричном енергијом и да сви грађани имају поуздано снабдевање, као и да оспособимо индустријску зону у којој се гради нова ТС „Лазаревац 4“, омогућимо да у Лазаревцу буде направљена једна велика фабрика и обезбедимо напајање ауто-пута „Милош Велики“ и коридора „Карађорђе“ – рекао је Грчић.

Председник општине Лазаревац Бојан Синђелић захвалио је ЕПС-у и Милораду Грчићу на градњи нове трафостанице, која је изузетно важна за развој индустријске зоне у Лазаревцу.

– Ова ТС је на месту индустријске зоне која је потребна Лазаревцу. Имамо одлуку

Владе Србије да се Лазаревац прикључи на ауто-пут „Милош Велики“ и да кроз Лазаревац прође коридор „Карађорђе“. Те инвестиције ће омогућити испуњење сна Лазаревчана и да кроз неколико година буде искорењена незапосленост у Лазаревцу – рекао је Синђелић.

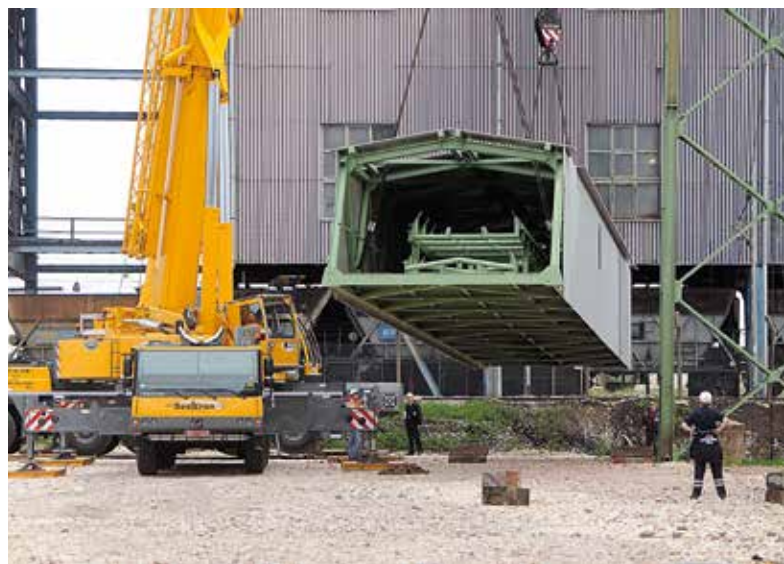
Камен темељац за ТС „Лазаревац 4“ положили су Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС, Бојан Синђелић, председник општине Лазаревац, Милан Мишковић, директор за производњу угља Огранка РБ „Колубара“ и Бојан Атлагић, в. д. директора „ЕПС Дистрибуције“. Почетку градње ове трафостанице, у коју ће само ЕПС и „Колубара“ уложити 80 милиона динара присуствовали су и представници синдиката, председник општине Обреновац Мирослав Чучковић, представници општине Лазаревац.

Р. Е.

Повезаност

Биће исправљена неправда претходних власти и Лазаревац ће добити прикључак на ауто-пут и нови коридор, који повезује Шумадију. Општине Лазаревац, Лајковац, Љиг, Уб и Обреновац представљају важну индустријску зону у Србији – поручио је Грчић.

Подигнут највиши сегмент косог моста

Обезбеђени додатни капацитети за узимање угља са нове депоније ситног угља и процес хомогенизације

У оквиру проширења Постројења за припрему угља (Дробилана) на тамнавским коповима, последњи сегмент косог моста Т7 успешно је подигнут и постављен у пројектовани положај 12. јуна.

Завршетак изградње косог моста и проширење Дробилане, која повезује тамнавске копове и термоелектране „Никола Тесла“ А и Б, чине један од предуслова за почетак пуног капацитета рада система за хомогенизацију.

Последњи од пет сегмената дуг је 27 метара, а цео коси мост, који у овој фази изградње повезује депонију ситног угља са утоварним бункерима за ТЕНТ, дугачак је чак 132 метра. Ослонац моста у објекту за отпрему угља (објект 4) је на 40 метара висине, а укупна висина дизања била је преко 50 метара. Сваки сегмент је тежак 25-26 тона.

Главни извођачи радова били су радници Организационе целине „Метал“, док је предузеће „Беокран“ обезбедило дизалице. Пре подизања тог сегмента моста, били су обезбеђени сви безбедносни услови. Припреме за овај сложени посао

интензивирани су у последњих месец и по дана.

– Процес подизања и уклапања сегмента био је компликован због висине дизања, као и због пројектоване дужине сегмената, практично без толеранције у дужини, па је последњи сегмент моста морао да се уклопи у растојање између ослонаца на стубу С-1 и профила у објекту О-4, на који се мост ослања. Околности су додатно отежавали тролни водови, преко којих је подизан терет, па је цело утоварно место било искључено, све док дизалица, која је била стационирана до објекта 4, није раскачена – објаснила је Наталија Марковић, руководилац пројекта проширења Дробилане.

У Дробилани се прихвата угаљ са копова Поље „Г“ и „Тамнава-Западно поље“, као и дробљење и утовар у вагоне за ТЕНТ. Производни ланац касније ће чинити и „Радљево“, када на овом копу буде почела и производња угља, због чега се настављају радови на проширењу овог постројења.

Проширењем Дробилане биће обезбеђени додатни капацитети за узимање угља са нове депоније ситног угља и процес хомогенизације.

Као трећи део „зеленог“ пројекта, увођење система за управљање квалитетом и хомогенизацију угља у западном делу Рударског басена „Колубара“ обезбедиће да пут обреновачких термоелектрана одлази лигнит уједначеног квалитета. Посредно се остварују вишеструке уштеде, а смањују се и емисије штетних гасова.

М. Караџић

Пружање здравствених
услуга за запослене у
„Електропривреди Србије“
подигнуто на виши ниво

Брига о здрављу запослених

Потписивањем уговора о сарадњи између Синдиката радника „Електропривреди Србије“ и Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ још једном је потврђена велика брига о здравственом стању и помоћи при лечењу оболелих радника ЕПС-а. Уговор је потписан 25. маја, а већ средином јуна радници који имају нека од кардиоваскуларних обољења могу да се лече у овој установи.

Поводом потписивања овог уговора, о томе каква је здравствена ситуација код радника, као и о напорима да се она максимално побољша, за наш лист говорио је Милан Ђорђевић, председник Синдиката радника ЕПС-а.

– Изузетно ме брине здравствено стање наших радника. На основу анализа молби фондовима солидарности и праћења болести од којих наши запослени највише оболевају, закључак је да су то махом кардиоваскуларне болести. Управо из тих разлога смо и потписали уговор са ИКВБ „Дедиње“ о увођењу специјалистичких прегледа у тој установи, који подразумевају тест оптерећења срца, ЕХО срца, спирометрију и остале детаљне анализе. На ове прегледе биће упућени пре свега запослени у производњи, који су обухваћени актом о процени ризика, као и они којима је на редовном систематском прегледу већ откривена нека аномалија везана за кардиоваскуларни систем, а таквих је више од 50 одсто. Договорено је да после обављеног систематског прегледа у лазаревачком дому здравља, уколико запослени има дијагнозу којом се потврђује неко срчано или обољење крвних судова, контактирамо с запосленим, и одмах закажемо преглед у ИКВБ „Дедиње“. Све трошкове ће сносити синдикат, а цена комплетног прегледа за једног пацијента износи око 20.000 динара – нагласио је Ђорђевић.

Он истиче да се преговарало о идеји да се део клинике отвори при лазаревачком дому здравља, али од те идеје се одустало због компликованих процедура за добијање сагласности за такав пројекат од стране Министарства здравља и Владе Републике Србије.

– ИКВБ „Дедиње“ је болница која је у прошлој години урадила највише операција на срцу, на нивоу целе Европе, установа изузетног реномеа. Почетна идеја била је да се уговор потпише само за раднике „Колубаре“. На Извршном одбору Синдиката радника ЕПС-а донета је одлука да то буде на нивоу целе „Електропривреди Србије“.

■ Милан Ђорђевић

У име синдиката, потписао сам уговор на глобалном плану са директором проф. др Милованом Бојићем, а све синдикалне организације које су чланице Синдиката ЕПС-а након тога су приступиле потписивању – објашњава Ђорђевић.

Још једна реномирана установа у којој се наши запослени лече од 2007. године је Војномедицинска академија. О нагађањима зашто се тренутно прегледи радника „Колубаре“ не обављају на ВМА, Ђорђевић је рекао:

– Уговор са ВМА неће бити прекинут докле год сам ја на челу овог Синдиката. Изузетна дугогодишња сарадња, особље које је предусретљиво, љубазно, а изнад свега најугледнији стручњаци из области медицине разлог су зашто смо се и пре толико година одлучили и потписали уговор са ВМА. Свима је познато да је ВМА, када је почела епидемија вируса Covid19, преузео на себе пацијенте из целе Србије који нису имали симптоме овога вируса, јер су медицински стручњаци из Кине истакли да због компримираног ваздуха и начина на који га убризгавају, ВМА не може бити ковид болница. Ускоро ће наша сарадња бити настављена. Међутим, оно што представља велики проблем, јесте смањен број стручног кадра, а повећан број пацијената. Постоје

одељења која су у време када смо потписали наш први уговор имала 73 запослена, а годишње од 700 до 800 пацијената. Данас на тим одељењима број пацијената је између 2.000 и 2.200, а број запослених 30. Али то је ствар политике ВМА и ми у то не улазимо. Оно што је наш посао и о чему строго водимо рачуна су принцип и начин на који они лече наше раднике. На основу искустава радника који су били њихови пацијенти, ВМА је квалитет својих услуга негде задржао, негде побољшао, а негде више не постоји могућност лечења – нагласио је Ђорђевић, и додао да се из наведених разлога прибегло проширењу понуда из области здравствених услуга, у државним и приватним клиникама и ординацијама. Једна од њих је Специјална хируршка болница „Хирургија др Драшковић“.

У наредном периоду радиће се на реализацији идеје да се на територији лазаревачке општине оспособи једна референтна лабораторија, где ће се вршити анализе крви на широк дијапазон болести. Замисао је да се на основу сугестија лекара који обављају приватну праксу у Лазаревцу и имају уговор са Синдикатом ЕПС-а, набави адекватна и квалитетна опрема, и запосле стручни људи из те области. Размишља се о томе да се постојећа лабораторија у Специјалној болници за ендемску нефропатију, која важи за једну од угледнијих и признатијих, додатно опреми. Помоћ Синдиката неће изостати, а приоритет за лабораторијске анализе ће свакако имати радници „Колубаре“.

Р. Лазић

Превенција

Током епидемије коронавируса, представници Синдиката радника ЕПС-а су све време учествовали у активностима спречавања ширења вируса. Заједно са представницима послодавца, а преко синдикалних представника, били су присутни на терену на свим пунктовима и деловима компаније. Најважнији циљ је био одржавање производног процеса и заштита здравља запослених кроз набавку заштитне опреме у виду маски и рукавица, дезинфекционих средстава и других потреба. Поред активности на заштити здравља радника ЕПС-а, испуњена је још једна у низу хуманих мисија, помоћ у набавци заштитне медицинске опреме за здравствене установе. Такође, донирана су и једна инвалидска колица за малишане који се лече на Институту за мајку и дете.

Повећан број молби за помоћ

Финансијска и медицинска
подршка запосленима
са здравственим
проблемима, којих је,
показују подаци, све више

Годишњи извештаји фондова солидарности Синдиката „Електропривреде Србије“, Површинских копова и „Колубаре“ су прилика да се сумира све оно што је урађено током претходне календарске године. Такође, анализа ових извештаја је добра подлога за сагледавање здравља запослених.

Током 2019. године Фонду солидарности „Површинских копова“ упућене су 5.132 молбе. Одобрено је њих 4.851, док је 281 молба одбијена због непотпуне медицинске документације или непоштовања правилника.

На основу анализе рада УО Фонда солидарности Синдикалне организације „Површински копови“ за 2019. годину, донет је закључак да се број оболелих радника драстично повећао. Посебно брине чињеница да је старосна структура оболелих испод просека и да је број малигних и кардиоваскуларних обољења алармантан.

– Током претходне године, помоћ за лечење тешких болести (карцинома, болести срца) затражило је 325 запослених. Фонд је одобрио и 56 молби које су се односиле на лечење стерилитета и процеса вантелесне оплодње, док је за обављање прегледа колоноскопије и гастроскопије помоћ

■ Милош Петровић

пружена за 70, односно 34 радника. Укупан износ који је уплаћен Фонду солидарности за прошлу годину износи нешто више од 99 милиона динара, од чега око 39 милиона од чланарина, по Колективном уговору је уплаћено око 53 милиона динара, док пренета неутрална средства из 2018. године износе готово седам милиона динара. За лечење по профактурама, исплаћено је готовински 38,5 милиона динара – рекао је за наш лист

председник УО Фонда солидарности Милош Петровић.

Током 2019. године, Управни одбор Фонда солидарности „Колубара“ одржао је 24 седнице, а размотрено је укупно 5.585 молби запослених, што је за 637 више него претходне године. Решаване су и молбе радника запослених преко ПРО ТЕНТ-а. Од укупног броја поднетих молби, одбијено је 89, јер нису биле у складу са одредбама правилника о раду Фонда.

Фонду солидарности Синдиката радника ЕПС-а прослеђене су 34 молбе на даље разматрање и реализацију. У питању су углавном тешка обољења чије се лечење обавља у иностранству и изискује већа новчана средства, а такође и вантелесна оплодња, компликованије хируршке интервенције и набавка ортопедских помагала.

Важно је истаћи да су све молбе, из оба фонда, достављане на увид др Оливери Младеновић, специјалисти неуропсихијатрије, која је након разматрања давала стручну оцену и чије је тумачење обољења драгоцену помоћ члановима Фонда приликом доношења коначне одлуке.

Када је реч о најчешћим обољењима за која су поднете молбе, то су пре свега кардиоваскуларна обољења, обољења кичме и зглобова, дијабетес, астма, гинеколошка, гастроентеролошка, уролошка и психичка обољења.

У значајном је порасту лечење стерилитета, али је свакако најзабринјавајући све већи проценат оболелих од разних облика карцинома, због чега се овом Фонду током прошле године обратило још 43 новооболелих. Код деце је изражена потреба за бањским лечењем због астме, помоћ при куповини инхалатора, фиксних протеза и ортопедских ципела.

Очување здравља запослених, који управо због тежине послова и још тежих услова рада све чешће оболевају, остају и убудуће приоритетан задатак и обавеза ових значајних институција, какве су Синдикат и фондови солидарности.

Р. Лазић

■ Чланови стручне службе Фонда солидарности копова са председником Синдиката ЕПС-а

Партнери

Због бржег заказивања прегледа, као и знатно ефикаснијег лечења запослених и чланова њихових породица, Фонд солидарности има партнерску сарадњу са ВМА, дијагностичким центрима „Храм“, „Еуродијагностик“ и „Си Медик“, специјалистичким ординацијама „Интерна“, „Др Синђелић“, „Др Стефановић“, „Др Кузмановић“ и Заводом за ендемску нефропатију Лазаревац.

Најобимнија инвестициона оправка важна за континуиран и стабилан рад производних система који обезбеђују око 60 одсто укупне производње у „Колубари“ и најважнија су карика сигурне производње струје у термосектору

До поуздане опреме уз много рада

На два површинска угљенокопа у западном делу колубарског басена од 10. до 12. маја заустављале су се моћне машине које копају угаљ да би до краја тог месеца на већини њих био завршен редован годишњи сервис, заједно са Постројењем за прераду угља (Дробиланом).

Једино је „глодар 4“ на „Западном пољу“ ове године остао на терену, а ремонт овог багера биће завршен у неком другом термину. Три багера са „Запада“, један са Поља „Г“ и Дробилана током претходног периода били су објекти на којима су радници „Метала“ уз помоћ и надзор запослених са копова, ремонтовали производне машине са циљем веће сигурности и поузданости у раду.

Овогодишњи ремонт на већини машина планиран је и завршен до краја маја, осим на „глодару 1“ са „Западног поља“ и „глодару 2“ са Поља „Г“ на којима је, због потреба, планирано да радови трају 35, односно 45 дана.

Враћањем у производњу Дробилане 29. маја, у наредна два-три дана, један по један почели су да копају угаљ „глодар 5“, „ведричар“, а прикључио им се и „глодар 4“, који је за време ремонта радио у зонама у којима је претежно јаловина.

■ Од јуна редовна производња

– Од 1. јуна кренули смо са редовном производњом угља. Када су возови из Термоелектране „Никола Тесла“ почели да стижу, успевали смо да испунимо своју обавезу, па смо пре неки дан утоварили 37 возова. Као и у сваком ремонту, искористили

смо време да урадимо и реконструкције система. Ове године посебно место заузимају главне траке, а то су сабирне СУ-3 и СУ-4.

Прва је заједничка трака за оба копа и она је променила своју позицију. Другу, која припада „Западном пољу“, због потребе за померањем на једној страни смо скратили 570, а на другој продужили 100 метара, чиме смо ослободили фронт за напредовање одлагалишта. Њој у том делу неће бити потребна реконструкција у наредне три до четири године. То је био најопсежнији посао, а с обзиром на то да на свим линијама имамо прослојке, неминовно је било да са продужетком СУ-4 за исту дужину продужимо и траку на међуслојној јаловини за време краћег застоја јер је она радила током ремонта – објаснио је Небојша Симић, технички директор „Западног поља“.

Најобимнији ремонт на овом копу планиран је на „глодару 1“. То је стари багер, који је био носилац производње лигнита до доласка „глодара 5“.

– Пре месец и по дана откривено је да је почела да пуца једна ушка на јарму, она за коју се веже ламела која повезује јарам и радни мост. Њена санација је подразумевала растерећење багера, прецизније речено, морали смо да скинемо 40 тона барита и подметнемо велику штицну под противтег, а малу под радни точак. У току детаљније контроле друге ушке утврђено је да се и на њој појавила пукотина која је била прикривена, па смо и њу санирали – рекао је Милош Мештеровић, шеф прве две угљене линије, задужен и за машински надзор

ремонта на „глодару 1“. Истакао је да ће у наредном периоду бити појачане редовне контроле јарма током рада багера.

Трећину године багер ради у песку и зато долази до значајног хабања радних елемената радног точка као што су кашике, шине, венац, точак, сливник. Ове године је на њима повећан посао јер је „глодар 1“ месец дана пре почетка годишњег ремонта искључиво копао песак.

Значајан посао је и замена хидроцилиндра за дизање и спуштање траке 2, замењени су и погонски бубањ и траке после десетак година, котурача на јарму и централном стубу и носећа ужад.

На „глодару 5“ оправка није била обимна јер је у питању новији багер. Највећи задатак је, стицајем околности, постао онај који није планиран. Било је неопходно да се санира заштитна ограда редуктора. Ова оштећења су успешно санирана, урађени су заштитни лимови хаубе и све што је било искривљено. На овом багеру је замењена гума на траци 2, која је била у лошем стању, а то налаже нови систем за хомогенизацију. Извршене су и контроле свих погона, редуктора и ситне преправке бункера и ролни.

На „ведричару“ је, како је рекао Јован Палић, машински инжењер на трећој и четвртој угљеној линији, доста послова завршено за кратко време.

– „Ведричар“ је специфичан, јер се зауставља на неколико месеци због израженог хабања ланца и погонске звезде. Догодило се да смо два месеца пре ремонта један део посла обавили у редовном сервису.

Радили смо тада на радном ланцу, па нам је сада било лакше јер смо имали мање посла на њему. Овај багер је стар, ради више од 40 година и има доста проблема са радним елементима. Да би се решили проблеми натпритисака и оштећења горње и доње каце, потребно је да се заустави на више месеци, али је неопходан у производњи, па се то тешко обезбеђује. Ипак, због веома квалитетног начина на који се старамо о њему – више пута годишње правимо мини-ремонт, може се окарактерисати као добростојећа машина – објаснио је Палић.

■ „Двојка“ и банд у дужем ремонту

За још један багер планирана је дужа инвестициона оправка. То је „глодар 2“ са другог тамнавског копа, Поља „Г“. На њему се ради 45 дана јер се мења куглбан, а на банду који ради са багером у спрези се ревитализује комплетна електроопрема која није урађена после поплаве. Замена ће трајати до 60 дана.

– Дуго трајање ремонта на угљу изнедрило је ситуацију у којој смо са јаловине преbacили „глодар 1“ да ради на угљу. То за њега није лако јер је у питању јаловински багер, има мањи број кашика и честе потешкоће са зубима. Може да копа у зонама „мекшег“ угља и производња му је мања, највише до 1.000 тона на сат. Скида кровински део угља, првих шест-седам, а највише 10 метара. Ово смо урадили због потребне сигурности у производњи угља током зимског периода – објаснио је ситуацију на копу Радојица Радојић, технички директор Поља „Г“.

Централно место у које се слива производња оба тамнавска копа је Дробилана. Припрема њених елемената за рад у зимским условима увек је посебно важна. Ове године није било већих захвата, радило се на облагању бункера, наваривању чекића на дробилице, на дробилицама и екстракторима. Прва је почела са радом и 29. маја отпочела је са пословима на одлагању. Последња три дана маја допуњавана је депонија угља на Дробилани, а првог дана у јуну отпочео је утовар угља за термокапацитете.

М. Димитријевић

Пљускови ометали радове

За раднике „Метала“, који деценијама обављају ремонте на рударским машинама у „Колубари“, ове године сви имају посебне похвале. Наши саговорници су нарочито истакли запослене групе из погона „Монтажа“, истичући стручност, ефикасност и организованост у раду. Временски услови нису били наклоњени запосленима, како у производњи, тако и онима ангажованим на ремонту. Чести и јаки пљускови заустављали су послове на градилиштима и по неколико сати. Како је рекао Мештеровић, када би се збројили сви застоји због кише, било је пет нерадних дана.

Корачају испред рудара

Специфични по обавези да лети на врућинама и сунцу на терен не излазе без сунцобрана како би инструменте са којима раде заштитили. Иако су инструменти модернизовани једногласни у оцени да се и даље мора „прегазити“ цео коп

На једноставно питање како се долази до угља, већина би одговорила, скидањем површинског слоја земље. То је тачно, али да би се дошло до тог црног грумена, у нашем највећем рударском гиганту, „Колубари“, ангажован је читав спектар различитих струка упослених на овом задатку.

Баш у јеку јунских киша посетили смо Поље „Д“ и на терену разговарали са стручњацима који увек претходе рударским пословима, геодетима. Први на „ледини“, на трасама којима нико није прошао, реконструкцијама, ремонтима, једном речју, без њих се на копу не може.

На почетку разговора, Немања Јовичић, руководилац Геодетског одељења Поља „Д“, каже да се њихов посао одвија у два подједнако важна сегмента. Први је теренско снимање геодетским инструментима, а други је канцеларијски део посла где се ти сегменти уносе у рачунар. Они се додају на постојећи план чиме се формира дигитална слика копа.

Како објашњава Јовичић, спектар послова којима се баве изузетно је широк, од разних обележавања нових положаја трака, граница копања багера, снимања померања, као и продужетака трака. Имају

и специјалне послове које обављају за машинску службу, попут геодетских снимања багера.

– Систем рада је такав да колеге из рударске струке на дневном нивоу износе тренутне и планиране послове, а после тога ми се додатно договарамо на нашем геодетском рапорту и распоредимо за терен по групама које воде геодетски инжењери. Наравно, то прати и наша интерна динамика која се односи на то где се који багер налази и шта би требало да се снима. У наше обавезе спадају и снимања откопаних кубика. На основу свих прикупљених података, сваког првог у месецу се ради пресек стања који показује колико је који систем откопао. Месечно се ажурирају и подаци о ситуацији на одлагалиштима. Сви потребни дигитални записи се шаљу у

Рударску припрему у Барошевац – износи Јовичић уз напомену да им је највећи проблем застарелост и малобројност модерних инструмената.

Мила Симић, водећи геодетски инжењер, и поред тога што уз даму не иде да се помињу године, има већ 17 година радног стажа. Каже да се током година много тога променило на копу. Не само да је за то време Поље „Д“ чак три пута комплетно мењало позицију рада, већ је дошло до осавремењивања, нарочито у геодетској струци.

■ Месечно око 7.000 тачака

– Некада је све рађено и буквално и фигуративно – „пешке“. Данас имамо тоталне станице, ГПС инструменте који су софтверски и аутоматски добијамо податке за које је

некада требало сигурно по сат времена док се обраде. Обим посла данас није мањи, већ је технологија савременија и брже се долази до података. Наш стари шеф је наводио да се месечно снимало по 7.000 тачака, али буквално, прегажених тачака. И сад их има отприлике толико, али много лакше изведених – прича Симићева, а нас је интересовало како изгледа са женске стране рад у коповским условима.

– Терен је такав какав јесте, временски услови су тешки за све. Било је напорних дана када ти дође да плачеш због зиме, али свашта човек изнесе на својим леђима. Морам да нагласим, да за све године теренског рада са мушким колективом нисам имала непријатности. Сви су веома љубазни где год да радим, ако смо у зони багера, обавезно понуде кафу, послуже нечим слатким – искрена је Симићева, посебно истичући своје колеге геодете.

– Имају велико разумевање за нас, жене, тако да се труде да што мање идемо на терен, да се базирамо на канцеларијски део посла који је подједнако захтеван и значајан. Али када затреба, на терену смо раме уз раме – тврди Мила Симић.

Предрага Ђуровића, геодетског инжењера, затичемо за геодетским инструментом, такозваном тоталном станицом, у блату до колена, на продужетку траке код багера „глодар 2“.

– Пошто трака мора да буде у идеалном правцу, ми дајемо ознаке како је потребно ређати чланке и повратни бубањ. Наш посао је да снимамо постојеће стање копа и на основу тога правимо мапе којима после располажемо не само ми, већ и остале службе копа. На основу тих података, рударска оператива прави даље планове. Код нас не сме да буде грешке. Фактички, све што се види и поставља на коп ми снимамо – за наш лист каже Ђуровић, са којим већ годинама ради фигурант Милан Даничић, коме је остало још две године до пензије.

– Наредило се. За то време, много се тога променило, на првом месту сада се ради са

савременим инструментима, док су се раније носиле летве па смо тако бележили, што је ишло спорије и теже. Сада се брже и лакше завршавају послови, али као и првих дана, тако и сада, мораш да прегациш коп – каже Даничић.

Милан Јовановић, геодетски инжењер нам прилази са још једним геодетским инструментом, ГПС-ом, којим како каже, раде највећи део посла на копу.

– Овај инструмент је нешто модернији уређај који ради много брже, лакше и у ширем спектру услова рада јер са њим може да се снима чак и ноћу. Тренутно без њега, да не кажем да би нам руке биле везане, али нам помаже да лоцирамо тачку која нам треба за остале послове. Ми се надамо да ћемо добити новији модел јер је овај већ застарео, а коп је велики, има много посла. Ситуацију не чини лакшом што су и сами багери стари, па увек имамо додатног посла везаног за њих – коментарише Јовановић, а нас је занимала веза геодетске струке са машинством.

– Највише им помажемо око позиционирања машинских делова. На пример, не може да се спусти резервни део произвољно,

јер имате скицу положаја тог дела где су специфициране коте и положај и он само ту може да се позиционира, тако да им ми уз помоћ наших инструмената дајемо геометрију, положаје и правце. То је везано и за ЕШ-еве где радимо угиб катарке – објаснио је Јовановић.

На БТУ угљеном систему разговарали смо са геодетским инжењером Стефаном Милисављевићем. Са три године рада, релативно је млад у струци. Баш зато смо га питали колико је знање са факултета примењиво на копу.

– Од онога што сам учио на факултету до рада овде, нема пуно заједничког. Наравно, имају везе сами инструменти, али је систем рада другачији, није као геодезија ван копа, односно градска геодезија. Овде константно учиш, искуство је веома важно. Највећи и најзахтевнији послови су око геометрије багера. Померање трака, снимање и израчунавање количина угља или јаловине које су ископали багери, то нису претешки послови. За нас нема разлике између јаловине и угља, исто снимамо ми који пратимо угаљ и колеге који снимају неки

„глодар“ који „једе“ јаловину – истиче Милисављевић уз констатацију да посао није тежак, већ га отежавају временски услови.

■ Људско око уз технологију

Са геометром Мирком Удовичићем причамо у паузи снимања откопаних кубика багера „глодара 7“ пошто је прешао на дубинску страну.

– Радну групу која је на терену чине инжењер, техничар и фигурант. Свака група има свој багер, свако своју кипу коју снима, не идемо сви на различите стране, јер и поред модерне технологије, справа, постоји и онај моменат људског ока и процене познатог терена – тврди Удовичић кога питамо и да ли је „коповском“ геометру теже зими или лети.

– Током лета човек који стоји за инструментом, носи сунцобран како би се заштитио сам инструмент. Има горих дана, а има и најгорих. То су они када је напољу температура нерелано висока, на угљеним системима посебно, а ми гледамо кроз инструмент. Зној ти иде у очи, дува ветар, а ти не знаш да ли

пре да држиш инструмент или сунцобран. Када дође зима и буде минус 20 степени, руке ти се смрзну док држиш инструмент. Али, навикли смо се, све је то део нашег посла – закључује Удовичић.

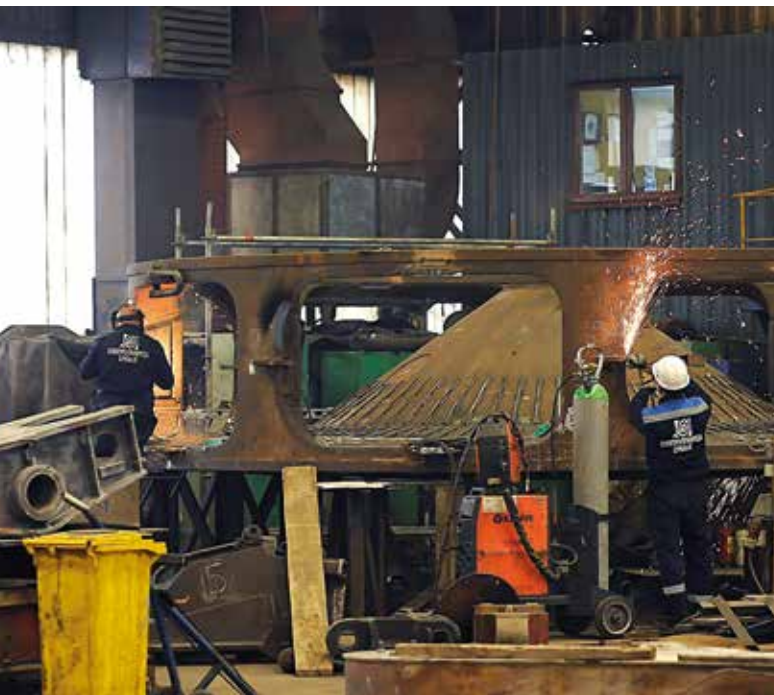
Д. Весковић

Практична страна архиве

Геодетско одељење Поља „Д“ има изузетно богату архиву која датира још од јамске производње у Јунковцу. Ова документација је пре пар година и те како послужила мештанима Јунковца. Наиме, дошло је до пропадања неких дворишта, па је управо путем ове документације утврђено да је ту пролазио јамски ходник.

Такође, приликом ширења копа, захваљујући подацима овог одељења омогућено је сигурно наступање багера. Како су нам рекли, на њиховим картама су биле забележене коте затрпаних колосека са све праговима на целом потезу старог утоварног места, па су помоћу њих, пронађени, извађени и терен прекопан.

Сређивање радних точкова

Почетком јуна у овој радионици несвакидашњи призор, завршне фазе репарације два радна точка у исто време

Радионици производног погона „Метала“ дају све од себе да што квалитетније ураде сваки посао, па се тако радило пуном паром и током епидемије коронавируса и ванредног стања. Висок темпо и интензитет рада нису се мењали ниједног тренутка.

У радионици за челичне конструкције, почетком јуна, запослени су били заокупљени завршним радовима на радном точку за роторни багер „глодар 7“.

У разговору за наш лист Марко Божовић, шеф радионице за челичне конструкције, истиче да су послови репарације овог радног точка трајали три месеца, а важно је што је то јединствен тип радног точка. Реч је о прототипу багера SchRS 630, заступљених на тамнавским коповима. На радном точку „седмице“ се предмонтажа осовине ради у радионици „Метала“, а не на терену. Посебан акценат је на подвезицама којима је радни точак повезан са осовином точка и у предмонтажи све мора да ради беспрекорно.

Такође, како објашњава наш саговорник, направљен је комплетан нови горњи појас радног точка и баш у тренутку када смо их

обишли, била је присутна екипа представника ОЦ „Површински копови“, која је задужена да контролише и прегледа да ли је регенерација урађена задовољавајуће и да ли радни точак може да се расклапа и транспортује на копове. После сваког посла раде се контроле квалитета радова.

На горњим деловима багера бравари су изводили завршне радове попут брушења, али су ту и да још једном прегледају да ли су сви варови изварени до краја. Такође, проверавају и да није изостављена нека напрстина која се боље види када је багер премазан завршном фарбом.

Иначе, права је реткост да се у радионици у исто време раде две регенерације радних точкова, поготово што су ремонти обично на коповима. Како се увек ради по приоритетима, почетком јуна се у радионици челичних конструкција радила још једна регенерација радног точка, за багер „глодар 5“.

Како објашњава наш саговорник, реч је о послу који се ради већ три недеље, у три смене, без престанка. Радови су везани за санацију конуса радног точка, напрстина и ушки које су биле деформисане.

— У овој финалној фази ради се завршно брушење, постављају поклопци, санирају се још неке напрстине. Дакле, реч је о такозваној козметички — рекао је Божовић. Потом следи машинска обрада у радионици за Машинску обраду.

У производном процесу „Метала“ постоји логичан организациони ток који се спроводи кроз Оперативну и Техничку припрему, које обрађују захтеве за уговорене послове и које

дистрибуирају и управљају организацијом радних налога. Цео процес прате Служба процесне контроле и Служба завршне контроле, која на крају врши пријем и контролу направљене или регенерисане опреме.

Свака репарација која се изводи у радионици за челичне конструкције ради се максимално плански, односно, планира се и предвиђа унапред израда резервних делова за инвестиционе оправке. На тај начин се осигурава да за сваки ремонт опреме појединачно потребни делови буду већ направљени и спремни за благовремену замену, што је случај са регенерацијом радног точка багера „глодар 7“. Постоје и случајеви када се раде хитни послови као што је посао регенерације радног точка „глодар 5“, који се успешно приводи крају.

Такође, у току су и послови везани за планиране годишње ремонте и радионица челичних конструкција се превасходно бави производњом и репарацијом резервних делова и једним делом се производи нова опрема или се на захтев купаца ради репарација постојеће, која је током времена похабана или оштећена.

М. Пауновић

Редуктори

Сегмент рада који је све више присутан када је реч о радовима у овој радионици и за који се обим посла све више шири је регенерација редуктора и других склопова тог типа. Разлог повећања обима посла је велико повећање броја редуктора у дугогодишњем раду на коповима.

Улагања за сигурнији рад

Веома важан пројекат, вредан око 150 милиона динара, биће завршен следеће године после инвестиционог ремонта, када ће бити омогућено аутоматско вођење технолошког процеса производње

У Топлани у оквиру „Прераде“ у току је реализација уговора набавке, уградње и пуштања у рад опреме за адаптацију управљачко-надзорног система и моторног погона, као и мерења и регулације. Резултат реализације овог пројекта, вредног око 150 милиона динара, биће потпуна аутоматизација Топлане, односно аутоматско вођење технолошког процеса производње у овом објекту. Такође, уградњом најсавременије опреме модернизоваће се систем за надзор и управљање технолошким процесом.

Према речима Владана Обрадовића, управника Топлане, циљ овог инвестиционог пројекта је имплементирање оптималног техничког решења које ће обезбедити поуздан, стабилан и ефикасан рад Топлане.

– Истовремено, доћи ће до повећања нивоа сигурности и квалитета управљања котловским постројењима, повећања енергетске ефикасности и унапређења заштите животне средине, продужења радног века постојећих постројења, као и омогућавања ефикасног вођења постројења

■ Владан Обрадовић

и бржег реаговања особља у случају поремећаја у процесу – истакао је Обрадовић.

Значај ове инвестиције огледа се и у томе што ће доћи до смањења трошкова одржавања система, као и смањења трошкова у производњи, преко уштеде у губицима на системима вода и горива, а захваљујући бољем праћењу и аутоматском вођењу процеса.

– За модернизацију ових система смо се одлучили и због немогућности набавке резервних делова, који су застарели и више се не производе. Комплетна опрема биће набављена у току ове године, када ће и њен највећи део бити уграђен. Један део опреме, као и опрема у командној сали за управљање котловима може се уградити само када

Топлана „стоји“, па ће из тог разлога део опреме бити уграђен следеће године током годишњег ремонта, када ће цео посао бити завршен и систем пуштен у рад – каже Обрадовић.

Разлика између старог и новог система управљања огледа се и у томе што је на старом систему тешко дијагностиковати настали проблем у управљању или регулацији.

– У новом систему се свака процесна величина или активност процесног особља архивира, тако да се лако може реконструисати сваки догађај у раду котловског постројења. Предност овог система је у томе што се лако повезује са другим сличним системима, зато што су доступни сви комуникациони протоколи. На овај начин ће се котловско постројење повезати са системом за даљинско грејање Лазаревца, на којем је модернизација већ извршена. Такође, овај систем ће у блиској будућности бити проширен за управљање постројењем за производњу електричне енергије – каже наш саговорник, наглашавајући да је у току израда пројекта за грађевинску дозволу за изградњу постројења за производњу електричне енергије.

У оквиру послова који имају за циљ подизање ефикасности рада Топлане у плану је наставак свих осталих започетих послова, како би се достигли европски стандарди у области заштите животне средине.

– Током ове године радиће се идејни пројекат и пројекат за грађевинску дозволу за реконструкцију постојећих електростатичких филтера новим, савременим, хибридни филтерима, реконструкција постројења за отпепељивање и изградња постројења за одсумпоравање димних гасова. Управљање овим постројењем ће се, такође, вршити преко овог система, његовим проширивањем – најавио је Обрадовић.

Модернизацијом опреме и технолошких процеса, у ОЦ „Прерада“ осигураће се континуирана производња и побољшати економичност, а запослени ће имати бољу радну атмосферу и лакше услове рада, јер ће аутоматизацијом производних процеса бити смањене могућности повређивања, бука и остали штетни утицаји средине.

Т. Симић

Подмлађивање

Модернизација Топлане је веома сложен посао, истиче Обрадовић. Опрема није мењана готово 40 година, односно од почетка рада овог погона. Потребно је да се комплетна мерно-регулациона опрема, електроормани, каблови, као и командни пулт замене новом, савременом опремом.

УСПЕШНИ И ТОКОМ КОРОНЕ

Ватрогасци поново доказали колико су неустрашиви и спремни и на неку другу врсту борбе човека са природом, а да то није ватра

Унади да се епидемија коронавируса смирује, и да су осведочени хероји ове борбе са невидљивим непријатељем свакако лекари, медицинске сестре, техничари и целокупно немедицинско особље запослено у ковид болницама и амбулантама, неопходно је истаћи да су јунаци ове битке и сви запослени „Колубаре“.

Нову улогу током ванредног стања, у борби са вирусом, добили су ватрогасци ватрогасне јединице „Прераде“. На иницијативу представника Кризног штаба ЈП ЕПС из Огранка „Колубара“, донета је одлука да они буду ангажовани у спровођењу мера превенције и заштите од ширења вируса Covid19. Ватрогасци су добили задужење да обављају дезинфекцију у свим деловима „Колубаре“ од Радљева до Крушевице, за сваку пријаву појаве симптома који могу указивати на присуство овог вируса код радника.

Саша Радосављевић, командир ватрогасне јединице „Прераде“, истиче да је изузетно поносан на све запослене у својој јединици, јер су поново доказали колико су неустрашиви и спремни и на неку другу врсту борбе човека са природом, а да то није ватра.

– Добили смо изузетно одговоран посао. Не тежак, него изузетно одговоран, и према себи и према другима. Вршили смо дезинфекцију свих пријављених простора у „Колубари“ где је постојала потенцијална могућност оболевања од овог вируса. Имали смо комплетну заштитну опрему, маске, рукавице, скафандере, као и резервна ХТЗ одела. У консултацији са дежурнима комбината, а након пријаве, на лице места нас је возио сменски возач, јер су наша возила и возачи морали остати на позицији и бити спремни на реаговање у случају било какве друге интервенције. Увек су ишла по два ватрогасца на пријављену локацију, а дезинфекција је обављана и у возилима за масовни превоз радника, као и путева. Апсолутно је све функционисало на високом нивоу. Користили смо прскалице са раствором пиносперила 200, који смо већ пети дан по увођењу ванредног стања дистрибуирали на све локације, односно пунктове у целој „Колубари“ – истакао је

■ Саша Радосављевић (стоји други слева) са колегама

Радосављевић, наглашавајући најважнију чињеницу да нико од запослених у овој јединици, на срећу, није био заражен коронавирусом.

На питање како су људи реаговали, да ли је постојао страх, наш саговорник истиче да су апсолутно сви били спремни да се одазову овом задатку, без изузетка.

– Ми смо обучени да интервенишемо и код хемијских удара. Топлана је погон где има база и киселина, имали смо показне вежбе, а опремљени смо и са оделима за радијацију. У том смислу мислим да смо спремно прихватили и овај изазов – рекао је Радосављевић.

Важно је рећи да је део запослених био упућен на годишњи одмор, како би се, у случају евентуалне појаве заразе вирусом код ангажованих ватрогасаца, оформила друга екипа, једнако спремна да посао буде завршен.

Разговор о раду током ванредног стања проузрокованог епидемијом вируса Covid19, нашег саговорника је подстакао да се присети како су се ватрогасци и у претходним тешким ситуацијама безброј пута показали као јунаци.

Током страшног пожара, 2009. године у старој „Сушари“, када су радили по 12 сати дневно, и уз подршку руководства, успели да врате тај погон у производњу. А онда, пет година касније, незапамћене поплаве у Србији.

– Људе смо носили на леђима, како бисмо их донели до возила којим смо могли проћи кроз огромне количине воде. Морам да нагласим да сада, више него икада пре, постоји сарадња свих ватрогасних јединица, и територијалне у Лазаревцу, ватрогасних

јединица у Рудовцима, Тамнави и Великим Црљенима. Ти страшни догађаји су нас ојачали, и чини ми се да смо изузетно спремни да одговоримо на сваки задатак који се пред нас постави – истакао је Радосављевић.

Он је такође нагласио да је изузетно задовољан статусом ватрогасних јединица у „Колубари“, и сматра да су после свих немилых догађаја који су нас задесили добили апсолутну подршку и безрезервно разумевање.

– Добили смо готово сву опрему коју смо тражили. Очекујем да ћемо добити и развални алат, који нам је такође потребан. За рад са тим алатом биће спроведена обука запослених. Набављене су и хидропумпе, а најновија је капацитета 2.000 литара. Сада имамо и термовизијску камеру, која кроз зид региструје све оно што емитује топлоту. Можда још када бисмо успели да набавимо и чамац за спасавање, па то би онда било и више од 100 одсто опремљености – рекао је Радосављевић и додао да иако је ватрогасна опрема скупа, али само једном употребом праве опреме, ефекат је огroman.

Р. Лазић

Бољи услови

У Ватрогасном воду „Прераде“ укупно ради 31 запослени. Њихов возни парк чине три возила за гашење пожара, од којих су два комбинована и снабдевена потребном опремом, а треће је мало техничко возило. „Прерадини“ ватрогасци од октобра прошле године раде у знатно бољим условима, јер су се тада уселили у нови Ватрогасни дом.

■ Победничка фотографија
„Суморно рударско јутро“

Лепота је у оку посматрача

Никола Ђорђевић са
рударским мотивом
побрао највише симпатија
јавности на фото-конкурсу
„Најлепша фотка мог краја“

Дигитална технологија, нарочито интернет и мобилни телефони, омогућили су људима комуникацију која превазилази време и простор. Брза и учестала, модерна технологија је постала неминовност и успела да се укључи у све сегменте свакодневног живота и уметности, па чак и да утиче на њихову креативност. Друштвене мреже попут Фејсбука, Твитера и Инстаграма данас су социјалне платформе, како за пословни, тако и приватни живот људи.

Управо овим путем, односно преко Фејсбук странице и Инстаграм профила лазаревачког радија „Кис“ од 1. до 15. маја одржан је фото-конкурс под називом „Најлепша фотка мог краја“.

Са својом фотографијом „Суморно рударско јутро“ Никола Ђорђевић је однео убедљиву победу и освојио продужени викенд на Златибору. Фотографија којом је аутор померио границе посматрања уобичајених рударских призора корисницима друштвених мрежа се толико допала да је путем дељења, популарно речено, запаљена мрежа.

Посебно је интересантна чињеница да је победу и највише лајкова на друштвеним мрежама освојила фотографија рударског мотива, међу три стотине фотографија пристиглих на конкурс. На већини су преовладали мотиви природе, зеленила и шаренолоких крајолика. Николина

фотографија угљеног мотива се одмах издвојила и привукла највећу пажњу.

Никола Ђорђевић није професионални фотограф. Он је радник колубарских копова, бравар на „бандвагену“ који ради уз роторни багер „глодар 7“ на БТУ систему површинског копа Поља „Д“.

На самом почетку разговора, Никола нам говори да је фотографија настала пре две године, при доласку на посао.

– Испало је сасвим случајно. Док смо ходали, застао сам иза колега. Када сам подигао поглед сунце је излазило и помислио сам да је то баш леп приказ за фотографисање. Када је конкурс објављен, размишљао сам да ли да пошаљем фотографију. Размишљао сам јер ми је деловало да не одговара теми, али како живим у Барошевцу, где је суживот насеља и копа најочигледнији, „Колубара“ и те како јесте мој крај. Нисам очекивао никакав одзив, али је већ истог дана интересовање било велико – прича Ђорђевић и додаје да му је драго што је успео да и један тако тежак посао, као што је рударски, прикаже у новом светлу.

Како каже наш саговорник, направити такве фотографије је ствар тренутка. За разлику од данашњег тренда да телефоном фотографишеш самог себе, правиш такозвани селфи, он је више заинтересован да телефонском камером слика природу, нарочито јер често посећује планинске реке и кањоне, а одлази и на рафтинг.

– Све што нас окружује има лепоте у себи. Коп није изузетак. Ту нема толико, да кажемо, зелене природе, већ је она више огољена, али свеједно је раскош боја, палета која се мења сваког дана. Коп је живо место јер сама чињеница да овде одлагачи кипају, багери откопавају 24 часа, мења веома брзо окружење. Понекад ме и самог изненади и поред тога што сам на копу сваког дана. Рецимо, приказ који се пружа са видиковца у Вреоцима на „рупу“ у којој ради „седмица“ сваког јутра је посебан. Када израња пред вас окружена облацима магле од испаравања угља, приказ је надреалан. Често на копу фотографишем различите приказе, али и колеге – поверио нам је Ђорђевић.

За свој посао бравара каже да није лак, као усталом ниједан на копу, али да много зависи и од тога где се и са ким ради. Како тврди, имао је велику срећу да од почетка, осим кратког одласка на Пети БТО систем, свој десетогодишњи радни век проводи у смени „А“ на угљу.

– Колеге су сјајни људи, што је непроцењиво јер је свакакви ситуација било, свашта се прође на копу. Посао мора да се заврши, да ли покиснеш до голе коже, изгориш на сунцу, премориш се, али уз такве колеге све је лакше. Осам сати проводим са њима, они су ми проширена породица. Дружимо се и ван посла, долазимо једни другима на славе, рођендане, весеља и подржавамо се када је тешко. Волим да дођем на посао. Има и шале, свега, па када се и запиње, уз све њих не пада тешко – тврди Ђорђевић.

Д. Весковић

Најтеже било крајем марта и почетком априла када је дневно прегледано и по 50 пацијената. Од средине марта до почетка јуна у ковид амбуланти пружено више од 1.700 услуга

Одлучно у борби против вируса

Епидемиолошка ситуација у лазаревачкој општини средином јуна је стабилизована, а током претходна три месеца трајања епидемије коронавируса била је контролисана захваљујући предузетим мерама и великом залагању запослених Дома здравља „Др Ђорђе Ковачевић“ који су показали висок степен професионалности, одговорности и хуманости у борби против ове болести, истиче на почетку разговора за лист „Колубара“ директор Дома здравља др Јован Милојевић.

– Само неколико дана након појаве првог случаја ове инфекције у Србији, у Лазаревцу је била отворена и опремљена ковид амбуланта. Ми смо већ од 10. марта у одвојеним просторијама са посебном заштитом примали пацијенте из иностранства, а нарочито оне који су имали температуру, кашаљ и тегобе са дисањем. Тријажа пацијената је од самог почетка била озбиљна, вршила се на главним улазима свих пунктова, амбуланти и теренских амбуланти. На време су биле

предузете све мере заштите и то је резултирало тиме што нисмо имали ниједног оболелог члана колектива. Око 400 запослених је било заштићено, и ниједан наш здравствени радник није био заражен коронавирусом ни на радном месту нити ван њега. Ковид амбуланта је прво радила 12 сати, па 24 сата. Од 7. априла до почетка јуна ту је урађено око 700 тестова на вирус на основу брисева узетих из носа и ждрела – каже др Милојевић, наглашавајући да је од почетка епидемије у ковид амбуланти пружено више од 1.700 услуга.

Према речима нашег саговорника, ситуација у нашој општини је показала да смо имали угрожену популацију. То су пре свега били људи старији од 65 година, али високу сензитивност на овај вирус показале су и млађе особе које су имале неки од проблема са дијабетесом, гојазношћу, хроничним обољењима срца, плућа бубрега, јетре. Од почетка епидемије код нас су регистрована 53 лица која су оболела или су била позитивна на вирус Covid19, а нажалост, девет пацијента је преминуло.

Више од половине лекара Дома здравља и скоро сви медицински техничари били су ангажовани у ковид амбуланти, где је рад био најтежи на самом

■ Јован Милојевић

почетку, у марту и почетком априла, када је дневно било и по 50 прегледа пацијената и стотине телефонских саветовања.

– На почетку је за све нас било пуно нејасноћа, зато је тај период био најтежи за наше запослене. Тих дана биле су велике гужве, наши лекари су непрекидно прегледали и вршили тријажу пацијената. Велика похвала за све њих, лекаре, медицинске техничаре, возаче, спремачице – сви су они били на првој линији одбране, у непосредном контакту са оболелима. Медицински техничари су имали и додатни посао, узимање брисева. Обуку за овај посао је тада прошло њих 20. Следећи препоруке Министарства здравља у стални радни однос је примљено 28 лекара и медицинских сестара који већ дуго раде на уговоре на одређено време – истиче др Милојевић, додајући да се Дом здравља са укидањем ванредног стања вратио у нормалне токове рада. Сада све службе раде са просечним обимом посла и остварују се све планиране превентивне активности – скрининг програми за рано откривање рака дојке, кардиоваскуларних болести, дијабетеса, деменције и депресије.

Према речима др Ивана Јовановића и др Богдана Недељковића, који су са осталим колегама од самог почетка ангажовани у ковид амбуланти, рад је био тежак, али међусобна солидарност, разумевање и сарадња су били од пресудног значаја да се брзо прилагоде целодневним сменама и осталим изазовима које је донела ова досад непозната инфекција.

– На почетку су међу људима владали велики страх и паника. Имали смо веома високу фреквенцију људи на дневном нивоу, а први дани су били најтежи зато што се за кратко време јавио веома велики број људи који су допутовали однекуда. Ништа се није препуштало случају, спровођене су све мере заштите, сви са симптомима коронавируса били су прегледани, рађене су потребне лабораторијске анализе, рендгенски снимци – објашњава др Јовановић, додајући да су увелико почела тестирања на антитела која могу поуздано показати да ли је неко прележао овај вирус и да ли може постати потенцијални донор крвне плазме и тиме помоћи неким теже оболелим пацијентима.

М. Павловић

■ Спремни и опремљени у ковид амбуланти

Хумани Лазаревчани

На почетку епидемије, првих неколико дана, и Дом здравља је наишао на проблем недовољне количине заштитне опреме, пре свега заштитних маски и рукавица. Тада су у помоћ притекли хумани појединци, који су шили и поклањали маске за раднике Дома здравља. Драгоцене су биле и донације друштвено одговорних фирми у виду новчаних средстава за куповину заштитне опреме. Убрзо је почела набавка заштитне опреме и након тога здравствени радници су имали комплетну опрему за рад са потенцијално зараженим пацијентима.

Одржан континуитет наставе. Углавном комбиновани видео-садржаји и онлајн часови предметних наставника

Искорак у ново

Током трајања ванредног стања проглашеног због епидемије коронавируса школе на територији Градске општине Лазаревац су према упутствима Министарства просвете, науке и технолошког развоја организовале наставу на даљину. Ученици су посебно припремљене образовне садржаје пратили преко канала и платформи Радио-телевизије Србије, али су и сами предметни наставници држали часове онлајн. Запослени у основним школама, Техничкој школи „Колубара“ и Гимназији у Лазаревцу оцењују да су кроз интензивну сарадњу са ученицима и родитељима и у отежаним околностима одржали континуитет наставе.

– Протекла два-три месеца донела су нова искуства за све нас јер овакав вид наставе није до сада примењиван, поготово у основном образовању.

У зависности од опремљености школе и претходне едукације просветних радника, брзо смо се организовали и почели да радимо. Наравно, на почетку је била потребна подршка родитеља ученика нижих разреда јер немају сви своје телефоне и/или приступ интернету, као и родитеља деце осмог разреда због пробних и завршних испита. У сарадњи са родитељима успоставили смо комуникацију са свим ученицима. Током овог периода смо сви учили. И деца и родитељи и ми – казала је Верица Анђелић, председница Актива директора основних и средњих школа општине Лазаревац и директорка ОШ „Вук Караџић“ у Степојевцу.

Од прекида класичне наставе, средином марта ђаци су на располагању имали комплет бесплатних алата за онлајн комуникацију. Коришћене су различите апликације и платформе. Професори су понекад дневно добијали и по 200 порука. Иако је на почетку било неизвесности, директори школа истичу да су уз одговорност и предани рад

заједнички успешно прошли претходни период.

– Чини се да је настава на даљину лакша јер сте у свом дому, организујете се како желите, не одлазите од куће, али та настава, заправо, захтева више времена јер морате да припремите специјалне материјале. Не можете само задавати лекције. У редовној настави неке се ствари са целим одељењем завршавају за неколико секунди док онлајн настава тражи сасвим другу врсту активности. Фокусирали смо се на интеракцију са ученицима. Сви смо константно били на вези – објаснила је Јасна Марковић, директорка Гимназије у Лазаревцу, додајући да је школа последњих година доста урадила на дигитализацији, па су неке праксе само настављене и у ванредном стању.

Просветни радници напомињу да је подигнут ниво дигиталне писмености и солидарности, тако да ће се наставити започети процес модернизације. Било је и ситнијих проблема, али су они решавани у ходу.

– Ученици су информације добијали од разредних

старешина, предметних професора и руководства школе, а родитељи су у сваком тренутку могли да приступе електронском дневнику и виде шта дете ради из сваког предмета појединачно. Колеге су свој посао обављале веома професионално – у осврту на рад у ванредним условима рекао је Радослав Сретковић, директор Техничке школе „Колубара“.

Ученицима који су били незадовољни оценама пружена је могућност да их поправе. Током јуна полагају се завршни испити, а касније ће бити обављени и уписи нових ученика.

М. Караџић

Нови приступи

Алтернативни облик наставе био је изазов, али и прилика да се експериментише с новим моделима који се касније могу редовно примењивати – истакла је директорка Анђелић, додајући да ће следећа школска година сигурно почети освртом на претходну јер се градиво надовезује.

■ Гимназијалци на полагању матурског испита

Сцена у онлајн простору

Представе Пулс театра емитоване на Јутјуб каналу овог позоришта. Путем друштвених мрежа, запослени Модерне галерије организовали својеврсне онлајн изложбе

Епидемија коронавируса, која је погодила читаву планету, зауставила је бројне активности у разним животним сферама. Култура је једна од области чија дешавања нису могла да се одвијају у стаљеном динамиком, али упркос нимало лакој ситуацији, посленици културе у Лазаревцу су задовољни садржајима које су у том периоду понудили својим суграђанима.

Чланове Пулс театра је проглашење ванредног стања затекло у Турској, на Међународном фестивалу у Бурси, где су гостовали са најновијом представом „Лавина“ у режији Стевана Бодрже.

– После прекинуте турнеје сви глумци који су били у Турској, по повратку у земљу, провели су 28 дана у изолацији. Позориште није радило за време ванредног стања, али смо наше најпопуларније представе приказивали путем Јутјуб канала – каже Јелена Цвијетић, глумица Пулс театра.

Како истиче наша саговорница, корона вирус је пореметио пулсовцима многе планове. Наиме, требало је да 1. априла отпутују у Израел на други део едукације „Позориште као оруђе за европске интеграције и интеркултурални дијалог“. У децембру прошле године обављен је први део те обуке у Локерену у Белгији, у трајању од седам дана. С обзиром на то да су трошкови раније уплаћени, постоји могућност да се наставак стручне праксе

■ „Два акта“ – Зора Петровић

обави у Јерусалиму почетком или средином новембра. Уколико током ове године то не буде могуће, овај значајни пројекат ће се окончати следећег пролећа.

– Због епидемије смо прекинули рад на новој дечјој представи „Сребрни цар“ Сање Савић, а у режији младог Давида Алића. Након дуге паузе, почео је наставак рада на новој представи – наглашава Јелена и истиче да редовни репертоар Пулс театра почиње од 1. јула, на сцени на отвореном, у оквиру Културног лета.

Завршетак нове представе, пројекат едукације и неизоставна новогодишња дечја представа

чине све оно што је у плановима Пулс театра до краја године. Гостовање на фестивалу у Јапану, планирано за мај одложено је до даљег. Иначе, лазаревачко позориште је у тој далекој земљи требало да представља Србију са представом „Алиса“, коју је режирала Бојана Лазић. Све пријаве за позоришне фестивале широм Србије су стопиране. Пулс театар је раније прошао селекцију за Фестивал „Јоаким Вујић“ са представом „Лавина“.

Попут Пулс театра и лазаревачка Модерна галерија радила је за време ванредног стања кроз дигиталне формате.

Путем друштвених мрежа организоване су својеврсне онлајн изложбе.

– На Фејсбук и Инстаграм профилу галерије представили смо 20 дела из Легата Лепосаве Лепе Перовић и колекцију савремених српских сликара и уметника наиваца из околине Лазаревца. Тако су се многи житељи нашег града изненадили колико уметничких вредности поседује овај храм сликарства. Свако дело које је приказано садржало је и биографију уметника који га је створио – објаснила је Даринка Станојевић, кустос Модерне галерије у Лазаревцу.

Занимљиво је да је овакав начин представљања наишао на добар пријем код грађана, који су се често интересовали када ће галерија да почне са радом. Јављали су се не само наши суграђани већ и Београђани у жељи да посете Модерну галерију чим буде могуће.

Циљ запослених у овој галерији био је да прекирате време људима док су били у изолацији. Понудили су квалитетан садржај и то се показало добрим. Модерна галерија је од 1. јуна почела са радом за индивидуалне посете.

Љ. Младеновић

Дечја Фејсбук страница

Библиотека „Димитрије Туцовић“ је током ванредног стања врло успешно сарађивала са својим читаоцима, посебно са оним најмлађим. Дечја Фејсбук страница је за два месеца имала 300 прегледа. Веома су биле посећене и онлајн изложбе – „70 година културне мисије Библиотеке „Димитрије Туцовић“ Јасмине Иванковић и „Прича о смрти девет авијатичара“ новинара Милорада Ђоковића.

Од 9. јуна укинуте су раније уведене привремене мере везане за враћање и позајмљивање књига и друге грађе и сви корисници могу да долазе као и пре почетка пандемије.

Сви под истим кровом

У организацији Фудбалског савеза Србије, а у оквиру акције поделе спортске опреме, након многих градова широм Србије, опрему су добили и клубови са територије општине Лазаревац. Главни циљ акције је да донирана опрема буде помоћ, пре свега млађим категоријама у њиховом спортском развоју.

Делегација у саставу Јован Шурбатовић, генерални секретар ФСС, Илија Петковић, председник ФС Београда, Мирко Глушевић, заменик генералног секретара ФСС, као и репрезентативац Србије Душко Тошић посетила је 9. јуна Лазаревац када су их сачekali Бојан Синђелић, председник општине Лазаревац, и Бојан

Стевић, државни секретар у Министарству државне управе и локалне самоуправе. Том приликом, пакети са спортском опремом и реквизитима додељени су представницима 34

клуба и две школе фудбала са територије општине Лазаревац.

Поздрављајући госте, Синђелић се захвалио на донацији, напомињући да је ова акција показала да фудбалска

организација не дели клубове на оне који су, условно речено, мали и велики.

– Свака помоћ нашим клубовима је од великог значаја. Готово свака месна заједница у нашој општини има фудбалски клуб, а помоћ коју добијамо од оба савеза је добродошла за клубове који се такмиче у нижим ранговима, као и развоју млађих категорија – рекао је Синђелић.

Председник Фудбалског савеза Београда Илија Петковић рекао је да су поклони симболични, али када се дарују од срца имају већу вредност. Нагласио је да ФСС и ФСБ не дели клубове на велике и мале, или на градске и сеоске. Треба да буду сви јединствени и под истим кровом.

Циљ оба савеза је да сваки клуб има најбоље услове за рад, а ово је била и прилика за разговор о могућностима за додатно унапређење рада спортских клубова и развоја спорта.

Т. Крупниковић

■ КК „ЛА Баскет“ за популаризацију спорта

Школа кошарке

У циљу популаризације спорта под оброчима међу најмлађима, Кошаркашки клуб „ЛА Баскет“ за време школског распуста организује бесплатну школу кошарке на теренима Градског парка у Лазаревцу. Стефан Бирчевић, кошаркашки репрезентативац Србије, наш суграђанин, присуствовао је првом тренингу.

Промотери акције били су Новица Величковић, капитен КК „Партизан“, Александар Матовић, помоћни тренер „Партизана“, Никола Рађен, прослављени ватерполиста, кошаркашки тренер Владо Шћепановић, као и Милан Васић, познати српски глумац.

Право уписа имају дечаци и девојчице рођени 2009. године и касније. Главни тренер школе Зоран Ђорђевић Моца рекао нам је да је већ пријављен велики број полазника. Упис и даље траје, а циљ је да се током распуста, до септембра, у рад укључи што више деце.

– Сваког викенда са децом ће радити пет тренера и покушаћемо да доведемо још познатих лица из света кошарке. Главни циљ је да квалитетним радом привучемо децу да остану и даље у овом спорту – рекао је популарни Моца.

Т. К.

■ Одржан боксерски камп

Враћање у форму

Боксерски клуб „Грејтест“ организовао је почетком јуна у Лазаревцу четвородневни боксерски камп који је окупио младе и талентоване боксере из Србије и Словеније. Међу учесницима били су и боксери са Кубе.

Спаринговало се на отвореним теренима СРЦ „Колубара“. Циљ је био да се учесници врате у форму у којој су били пре паузе условљене епидемијом коронавируса.

Посебну пажњу изазвали су боксери са Кубе. Поред гостију из Јужне Америке велико интересовање изазвала је и Нина

Радовановић, најбоља српска боксерка. Она је у Лондону на квалификационом турниру за Олимпијске игре прошла прво коло и чека наставак са великим изгледима да се избори за учешће на Олимпијади у Токију 2021. године.

Крајем јуна БК „Грејтест“ наступаће на такмичењу Лиге Београда, а затим и у Новом Пазару. Пут Словеније на припреме кренуће у августу, а „Greatest open“, који је одложен због вируса Covid19, планиран је за септембар.

Т. К.

Детињство једног доба

У оквиру социјалистичког контекста настанка новина и садржаји намењени деци били су одраз времена и индиректни прилог за историју Лазареваца јер су неке теме често обрађиване кроз локалну призму

У септембру ове године навршиће се 60 година од изласка првог броја листа „Колубара“, интерних новина Рударског басена „Колубара“. Покренут у миљеу самоуправног социјализма, лист је, као и друга фабричка гласила тог доба, промовисао друштвене идеје, али истовремено био и хроничар израстања „Колубаре“ у југословенског енергетског гиганта и сведок развоја Лазареваца. Пратећи локалну заједницу, новине су бележиле сегменте културне и спортске стварности, а ученицима повремено пружале могућност да објављују своје литерарне и ликовне радове.

Од друге половине шездесетих до краја осамдесетих година прошлог века у готово 70 бројева штампано је више стотина текстова основаца и средњошколаца лазаревачке општине. Уз поезију и прозу, објављивани су цртежи и илустрације. Било је и плетеница, ребуса, скривалица и других енигматских и хумористичких садржаја.

Стране за децу насловљаване су „Колубара за младе“, „Прилози младих јубилеју слободе“, „Слобода из угла младих“, „За срећније сутра младих генерација“, „Револуција, вечита инспирација“, „Млади о Титу, револуцији, младости“ и другим синтагмама кроз варирање истих или сличних појмова.

Дечје стране су се уклапале у модел информисања и вредносни систем социјалистичког друштва. Избором песама, састава, илустрација и других форми деци

■ „Колубара“ из новембра 1977. године

и младима су се посредно доносиле идеје наглашеног патриотизма. Неговале су се и универзалне вредности попут филантропије и рада. У доба неразвијене медијске понуде васпитни утицај оваквих страна значајно је растао.

Садржај се кретао у јасно постављеним оквирима. Радови би се тематски најшире могли поделити у две групе. Прву чини свет маште детета са животињама, играчкама, годишњим добрима, школом и породицом са мајком у првом плану. Другом кругу припадају Народноослободилачка борба, домовина и Јосип Брзо Тито. Велича се херојска прошлост југословенских народа. Партизани су узор пионирима, мир и слобода највеће тековине човечанства, а Југославија земља радних људи. Афирмисани су ратари и рудари. „Колубара“ је, такође, опевана.

Дечје стране су обично објављиване поводом празника. Пригодно је писано о Новој години, Дану жена, Првом мају, Дану младости и ослобођењу Лазареваца у Другом светском рату. Тематско-мотивски регистар литерарних радова пресликао се у ликовно стваралаштво.

Пажљивијим читањем може се реконструисати свакодневица деце у ондашњој Југославији, а могуће је пратити и

индивидуални развој ученика чији су радови често објављивани. Као и целе новине, и стране за најмлађе индиректно доносе прилоге за историју Лазареваца јер су неке теме често обрађиване кроз локалну призму. Тако је било до почетка осамдесетих година, када се теме благо релаксирају. Стране губе статус рубрике, па се дечји радови објављују појединачно уз текстове о градским дешавањима.

У „Колубари“ је повремено објављивана и поезија и проза запослених како би се показало да радник стваралац не производи само материјална добра већ и културне вредности.

М. Караџић

Честитка из Словеније

У 689. броју „Колубаре“, који је изашао крајем 1988. године, објављена је честитка пионира ОШ „Јосип Броз Тито“ из словеначког Трбовља упућена пионирима ОШ „Дуле Караклајић“ у Лазаревцу.

Поводом 29. новембра словеначки основци су послали поетску поруку јер су општине Лазаревац и Трбовље збратимљене од седамдесетих година прошлог века.

У знаку Тита

Централна личност и тема која све наткриљује јесте Јосип Броз Тито. Описан је као „највећи судионик и стваралац историје“, „неустрашиви борац за ослобођење поробљених“ и „вођа народа Југославије који је своју славу војску водио до коначне победе“. Тито је и „цвет на ливади“ и „ружа у башти“. Он је непресушна инспирација и зато „младост корача његовим стазама“.

/// Фото: Александар Рашин

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Наталија Живковић. -
 2017, бр. 1 (нов.) - . - Лазаревац : Електропривреда Србије, 2017- (Београд : Birograf comp). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: Колубара (Лазаревац) = ISSN 1451-2890
 ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
 COBISS.SR-ID 250299404

